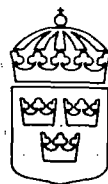

Jordbruksutskottets betänkande

1985/86:18

om jakt- och viltvård

JoU
1985/86:18

Sammanfattning

I betänkandet behandlas tre motioner om jakt- och viltvård från den allmänna motionstiden 1986. I den ena motionen föreslås att begränsad vårjakt efter sjöfågel införs på försök, och i de två övriga förordas högre bidrag från jaktvårdsfonden till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare.

Motionerna avstyrks av utskottet.

Till betänkandet har fogats två reservationer.

Motionerna

Motion 1985/86:Jo726 av Christer Skoog m. fl. (s), vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om begränsad vårjakt på sjöfågel.

Motion 1985/86:Jo764 av Christer Nilsson (s), vari yrkas att riksdagen beslutar att regeringen till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare som bidrag till 1986 års allmännyttiga verksamhet inom ramen för i jaktvårdsfonden tillgängliga medel bör anvisa 700 000 kr.

Motion 1985/86:Jo785 av Pär Granstedt och Marianne Andersson (c), vari yrkas att riksdagen beslutar uppräknat bidraget till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare för 1986 års verksamhet till 700 000 kr.

Utskottet

Vårjakt på sjöfågel

I motion Jo276 föreslås att länsstyrelserna i kustlänen från Blekinge till Uppland ges möjlighet att bevilja tillstånd för en begränsad jakt på sjöfågel 5–10 dagar under april eller maj månad. Personkretsen bör kunna begränsas. Jakten bör avse en försöksperiod om 3–5 år och till en början omfatta endast jakt på hanfåglar av ejder. Enligt motionen skulle en utökad sjöfågelsjakt på det sätt som föreslås vara ett aktivt bidrag i kampen för en levande skärgård. Den skulle öka möjligheterna till en för skärgårdsborna mycket eftertraktad fritidssysselsättning och i viss mån bidra till deras försörjning. Vidare åberopas i motionen att farhågor har uttryckts från flera håll att ejderpopulationen börjar bli för stor och att en vårjakt på hanfågel av

ejder därför skulle vara helt ofarlig för bevarandet av arten samt kanhända vara mer till nytta än till skada.

Frågan om vårjakt på sjöfågel har varit föremål för riksdagens behandling vid tidigare tillfällen. Vid 1975/76 års riksmöte behandlades två motioner med förslag om sådan jakt. I utskottets av riksdagen godkända betänkande (JoU 1975/76:26) förordade utskottet att de möjliga formerna för ett försök med vårjakt på sjöfågel skulle utredas. Sedan utredning ägt rum – jakt- och viltvårdsberedningens delbetänkande (Ds Jo 1977:41) Vårjakt efter sjöfågel – föreslog regeringen i proposition 1977/78:37 att skärgårdsbefolkningen i vissa län skulle tillåtas att på försök bedriva vårjakt efter sjöfågel. Utskottet anslöt sig till regeringens förslag (JoU 1977/78:9), men riksdagen biföll genom beslut i december 1977 en reservation som avstyrkte förslaget (rskr. 1977/78:63). Reservationen innehöll följande motivering.

Utskottet kan för sin del inte finna annat än att de skäl som talar för regeringens förslag så gott som uteslutande hänför sig till jakten som rekreativsvärde för skärgårdsbefolkningen. Föredragande departementschefen har härvidlag anfört bl. a. att vårjakten utgör ett viktigt inslag i många skärgårdsbors och fiskares livsföring. Utskottet är självfallet medvetet om att jakt för många människor i skärgården har stor betydelse från rekreativsynpunkt. Bedömningen av vårjaktens värde i angivna hänseende måste emellertid göras mot bakgrund av att denna jakt varit förbjuden i drygt två decennier och att det nu framlagda förslaget endast berör en mycket begränsad krets av människor. Utskottet delar den i motionerna framförda uppfattningen att ett återinförande av vårjakten skulle utgöra en belastning för Sveriges del i det internationella samarbetet på naturvårdens och miljövårdens område. Som framhållits bl. a. under remissbehandlingen har Sverige aktivt deltagit i arbetet med att utforma en ny fågelskyddskonvention inom Europarådet. Utskottet finner det synnerligen allvarligt om riksdagen nu skulle fatta ett beslut som skulle kunna få till följd att Sverige inte kan ansluta sig till denna konvention. Det kan vidare starkt ifrågasättas om undantagsbestämmelsen i Pariskonventionen, så som i propositionen påstås, verkligen medger en jakt av här förordat slag. Uppfattningen om vårjaktens förenlighet med konventionen måste rimligtvis grundas på ett antagande att jakten får betydelse från försörjningssynpunkt, vilket enligt utskottets bedömning inte kan anses vara fallet. Mot förslaget talar också de administrativa problem, övervakningssvårigheter och kostnader som försöksjakten skulle medföra. Sammanfattningsvis anser utskottet det mera angeläget att tillgängliga resurser sätts in på att följa upp de initiativ som redan tagits i andra avseenden till förmån för fisket och skärgårdsbefolkningen än att man – i strid med numera allmänt vedertagna principer för naturvårdens och viltvårdens bedrivande – vidtar en åtgärd som trots allt måste tillmätas en förhållandevis begränsad betydelse för dem som här avses.

Vid riksmötet 1979/80 var frågan på nytt föremål för riksdagsbehandling. Utskottet avstyrkte då en motion (c) med förslag om vårjakt på sjöfågel med hänvisning till att skäl inte fanns för riksdagen att frångå det två år tidigare fattade beslutet (JoU 1979/80:24). Riksdagen godkände utskottets förslag.

Senast frågan behandlades av riksdagen var vid 1980/81 års riksmöte, då utskottet i ett av riksdagen godkänt betänkande (JoU 1980/81:28) avstyrkte en motion – 1980/81:1011 av Ralf Lindström (s) – med förslag om införande på försök av vårjakt på sjöfågel (ejderhannar). Utskottet åberopade ånyo att anledning till ändrat ställningstagande från riksdagens sida inte förelåg.

De överväganden som låg till grund för 1977 års riksdagsbeslut äger alltså giltighet, och enligt utskottets mening är någon ändrad inställning från riksdagens sida beträffande vårjakt på sjöfågel således inte aktuell. Utskottet avstyrker bifall till motion Jo726.

Bidrag till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare

I motionerna Jo764 och Jo785 föreslås att bidraget från jaktvårdsfonden till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare skall uppräknas till 700 000 kr. för år 1986. Enligt motionärerna är den nuvarande fördelningen av medel från jaktvårdsfonden på de två jägarorganisationerna i landet inte rättvis med hänsyn till medlemsantalet i resp. organisation och med beaktande av att organisationernas ställning inom jaktvården är i stort sett likartad.

Jaktvårdsfondens intäkter består huvudsakligen av de jaktvårdsavgifter som var och en som bedriver jakt är skyldig att betala. Jaktvårdsavgiften är för närvarande 100 kr. och inbringar ca 30 milj. kr. till fonden. Det är regeringen som bestämmer över fondens medel. De ändamål till vilka fondens medel används är främst bidrag till vissa jakt- och faunavårdsorganisationer, bland dem de två riksomfattande jägarorganisationerna Svenska jägareförbundet och Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare.

Jägareförbundet är med ca 150 000 medlemmar det större förbundet och har genom beslut av riksdagen anförtrots ledningen av jakt- och viltvårdsarbetet i landet. Staten har ett visst direkt inflytande över verksamheten, bl. a. genom att regeringen utser ordförande i förbundets överstyrelse.

Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare har ca 15 000 medlemmar. Förbundet samarbetar med andra organisationer inom jaktvårdens och miljövårdens område och är också representerad i statliga utredningar och nämnder för jaktfrågor. Mellan Jägareförbundet och Jägarnas riksförbund finns ett organiserat samarbete, vilket bl. a. lett till en gemensam organisation och administration av jägarexamen.

För innevarande budgetår har Jägareförbundet tilldelats bidrag med totalt ca 28 milj. kr., varav ca 22,7 milj. kr. från jaktvårdsfonden. Jägarnas riksförbund har erhållit bidrag från jaktvårdsfonden för kalenderåret 1985 med 349 000 kr. Bidragen motsvarade en uppräkning av föregående års bidrag med ungefär 4 %.

Jakt- och viltvårdsberedningens slutbetänkande (SOU 1983:21) Vilt och jakt berör flera frågor av betydelse för den framtida administrationen av jakten och viltvården i landet. Även jägarorganisationernas roll tas upp till behandling liksom frågan hur jakt- och viltvårdsadministrationen i framtiden skall finansieras.

Enligt vad utskottet erfarit avser regeringen att senare i år på grundval av bl. a. jakt- och viltvårdsberedningens betänkande lägga fram en proposition om jakt- och viltvården. Det kan antas att utskottet i det sammanhanget får tillfälle att behandla frågor av betydelse för jaktvårdens finansiering i stort. Utskottet är för närvarande inte berett att uttala sig för någon ändring i de grunder enligt vilka bidraget från jaktvårdsfonden till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare beräknas. Motionerna avstyrks således av utskottet.

Utskottet hemställer

1. beträffande *vårjakt på sjöfågel*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Jo726,
2. beträffande *bidrag till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Jo764 och 1985/86:Jo785.

Stockholm den 24 april 1986

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Karl Erik Olsson (c), Håkan Strömberg (s), Grethe Lundblad (s), Arne Andersson i Ljung (m), Ove Karlsson (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Gellerman (fp), Jens Eriksson (m), Åke Selberg (s), Lennart Brunander (c), John Andersson (vpk), Leif Marklund (s) och Jarl Lander (s).

Reservationer

1. Vårjakt på sjöfågel (mom. 1)

Arne Andersson i Ljung (m) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "De överväganden" och slutar med "motion Jo726" bort ha följande lydelse:

Vid många tillfällen har getts uttryck för betydelsen av att den svenska skärgården är befolkad. I motion 1985/86:Jo726 har framförts förslag om ett treårigt försök med begränsad vårjakt på cjerhane. En sådan jakt skulle vara av stor betydelse för befolkningens trivsel och sannolikt också ge visst ekonomiskt tillskott. Åtgärden skulle vara ett aktivt bidrag i kampen för en levande skärgård.

Vad utskottet anfört med anledning av motionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *vårjakt på sjöfågel*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1985/86:Jo726.

2. Bidrag till Jägarnas riksförbund - Landsbygdens jägare (mom. 2)

John Andersson (vpk) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Enligt vad" och slutar med "av utskottet" bort ha följande lydelse:

Som anføres i motionerna Jo764 och Jo785 gör Jägarnas riksförbund stora och betydelsefulla insatser inom jakt- och viltvården och utskottet delar därför uppfattningen att det är skäligt att förbundet får ett förbättrat stöd i sitt allmännyttiga arbete. I enlighet med vad som föreslås i motionerna bör bidraget till Jägarnas riksförbund från jaktvårdsfonden räknas upp och utgå med 700 000 kr. för 1986. Detta bör ges regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *bidrag till Jägarnas riksförbund-Landsbygdens jägare* att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1985/86:Jo764 och 1985/86:Jo785.

